

Okul Müdürlerinin Okullarda Değişime Karşı Direnişleri Giderme Yaklaşımları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Müdürlerinin Okullarda Değişime Karşı Direnişleri Giderme Yaklaşımları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27584>

Özet

Bu ölçek, ilkö?retim okulu müdürlerinin, ö?retmen görü?lerine göre okullarda ortaya ç?kan **de?i?ime kar?? direni?i** giderme yakla??mlar?n? belirlemek amacıyla geli?tirilmifitir. Ölçek, okul yöneticilerinin de?i?imi yönetme stratejilerini (bask? ve zor kullanma, ileti?im, kat?l?m ve yer alma, e?itim) ölçmeyi hedeflemektedir. Çal??ma, ?lknur Yelken taraf?ndan 2011 y?l?nda U?ak ilinde yürütölen bir yüksek lisans tezi kapsam?nda olu?turulmu?tur ve yöneticilerin direni?i çözüme yöntemlerini dört alt boyutta incelemektedir.

Ölçek, ö?retmenlerin müdürlerinin davran??lar?n? 5'li Likert format?nda de?erlendirmesine dayanmaktadır (1= hiç kat?l?m?yorum, 5= tamamen kat?l?yorum). Ölçe?in yap? geçerli?i, ileri düzey istatistiksel teknikler kullan?larak do?rulanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Okul müdürü, De?i?ime Kar?? Direni?, De?i?im Yönetimi, E?itim Yönetimi, Ölçek Geli?tirme, İlkö?retim, Yönetim Yakla??mlar?.

Yazarlar

?lknur Yelken

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ilkö?retim okulu müdürlerinin, e?itim sisteminde veya okul düzeyinde gerçekte?en yeniliklere kar?? ö?retmenler taraf?ndan gösterilen **direnci** gidermek için hangi yönetim yakla??mlar?n? tercih ettiklerini belirlemektir. Bu, okul yöneticilerinin de?i?im sürecindeki etkinliklerini ö?retmen alg?lar? üzerinden de?erlendirmeye olanak tan?r.

Ölçek, müdürlerin kulland??? spesifik stratejileri (bask?, ileti?im, kat?l?m, e?itim) ayr??t?rarak, her bir yakla??m?n de?i?iminin ba?ar?l? bir ?ekilde uygulanmas?ndaki rolünü anlamlandırmay? amaçlamaktadır.

Yap? (Construct)

Ölçek, okul müdürlerinin de?i?ime kar?? direni?i giderme stratejileri olarak kavramsalla?t?r?lan dört temel boyutu ölçmektedir. Bu boyutlar, müdürlerin çat??ma ve direnç durumlarında kulland??? **yönetmel davran??lar?** temsil eder. Toplamda 32 maddeden olu?tu?u anla??lan bu yap?, yöneticinin yasal gücünü kullanmas?ndan, ö?retmenleri dinleyerek sorun çözüme kadar geni? bir yelpazedeki tepkilerini kapsar.

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direnişini **baskı ve zor kullanma yaklaşımı** kullanarak çözmesi (10 madde).

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direnişini **iletişim yaklaşımı** kullanarak çözmesi (11 madde).

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direnişini **katılım ve yer alma yaklaşımı** kullanarak çözmesi (7 madde).

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direnişini **ekonomik yaklaşım** kullanarak çözmesi (4 madde).

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği (ÖGGÖMDKDG YBÖ), **faktör analizi** tekniği kullanılarak sınımlanmıştır. Bu analizler, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı kuramsal yapıya ne derece doğru bir şekilde yansıtıldığını göstermektedir.

Verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek amacıyla **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** ve Barlett testleri uygulanmıştır. Test sonuçları faktör analizi yapmaya imkan vermesi üzerine, ölçeğin temel faktörlerini tespit etmek için Temel Bileşenler Analizi, başlıca alt faktörlerini belirlemek için ise Varimax Dik Döndürme Yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemler, her bir ölçeğin tek boyutlu olup olmadığını ve kuramsal yapılarla ne ölçüde örtüşmesini incelemek için kullanılmıştır.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliğini sağlamak amacıyla geliştirme sürecinde öncelikle **uzman görüşlerine** başvurulmuştur. Uzmanlardan gelen öneri ve eleştiriler doğrultusunda bazı maddeler revize edilmiş veya ölçekten çıkarılmıştır.

Ölçme aracının iç tutarlılığını belirlemek için elde edilen veriler **SPSS** programında analiz edilmiş ve yaygın olarak kullanılan **Cronbach's Alpha Modeli** uygulanarak madde analizi gerçekleştirilmiştir. Bu yöntem, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne derece tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Yapı geçerliliği çalışmalarıında, Temel Bileşenler Analizi (TBA) ve **Varimax Dik Döndürme Yöntemi** (VDDY) kullanılmıştır. TBA, faktör analizi ile birlikte kavramların kuramsal yapıları arasındaki ilişkilerde sıkça kullanılan bir yöntem olup, ölçme araçlarının yapı geçerliliğini saptama yoludur.

VDDY, ölçeğin birbirinden başlıca alt faktörlerini belirlemek için uygulanmıştır. Bu yöntem, basit yapıya ve anlamlı faktörlere ulaşmada etkilidir; faktör yükleri matrisinin sütunlarına öncelik

vererek daha az de?i?kenle faktör varyanslar?n?n yüksek olmas?n? sa?lam??t?r.

Araç (Instrument)

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: ?lkö?retim Okulu Ö?retmenleri (Müdürlerin davran??lar?n? de?erlendiren grup)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?

Popülasyon Detaylar?: ?lkö?retim okulu ö?retmenleri görüşlerine dayalı olarak U?ak ili örne?i üzerinde çal??lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ö?retmen görüşlerine dayalı özde?erlendirme (yönetici davran??lar?n?n de?erlendirilmesi).

Anahtar Kelimeler

Okul Yönetimi, De?i?im, Direnç Giderme Yakla??mlar?, Temel Bile?enler Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Varimax.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Kurumsal E-posta Adresi: yelkenilker@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: U?ak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Kurumu)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2011 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m ve izinler için sorumlu yazar ?lknur Yelken ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Yelken, ?. (2011). *?lkö?retim okulu müdürlerinin ö?retmen görüşlerine göre de?i?ime kar??*

direnişli giderme yaklaşımları: Uşak ili örneği (Yüksek lisans tezi). Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

Ek Kaynak Linki (YÖK Ulusal Tez Merkezi): tez.yok.gov.tr

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: okul-mudurlerinin-okullarda-degisime-karsi-direnisleri-giderme-yaklasimlari-olcegi-toad.pdf

Okul Müdürlerinin Okullarda Değişime Karşı Direnişleri Giderme Yaklaşımları Ölçeği Maddeleri

Ölçek Alt Boyutları ve Örnek Maddeler:

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direniş baskı ve zor kullanma yaklaşımını kullanarak çözmesi (10 m): Değişime karşı direniş gösteren öğretmenlere karşı yasal gücünü hissettirir.

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direniş iletişim yaklaşımını kullanarak çözmesi (11 m): Eğitim sisteminde gerçekleştirilen yeniliklere ayak uydurmakta zorlanan öğretmenleri dinler ve sorunlarını çözmeye çalışır.

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direniş katılım ve yer alma yaklaşımını kullanarak çözmesi (7 m): Okulda olası değişim girişimlerinde öğretmenlerin ilgi ve gereksinimlerini de hesaba katar.

İlköğretim okulu müdürlerinin değişime karşı direniş eğitim yaklaşımını kullanarak çözmesi (4 m): Değişime direnme olasılığında öğretmenleri değişime motive etmek için ödül mekanizmasını kullanır.